

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑ
(ΛΑΡΙΣΑ, 13-14 ΜΑΡΤΙΟΥ 1987)

Κατά τό διήμερο 13-14 Μαρτίου οργανώθηκε στη Λάρισα εκπαιδευτική εκδήλωση (υπό τη μορφή διημέρου επιστημονικού Συμποσίου) με πρωτοβουλία της Ελληνικής φιλοσοφικής Εταιρείας και σε συνεργασία με τη ΣΕΛΜΕ Λάρισας, την Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία των Θεσσαλών και την Εταιρεία Ιστορικών Ερευνών Θεσσαλίας.

Μίλησε χαιρέτιζοντας την εκδήλωση ο κ. Ιωαν. Σακελλίων, Πρόεδρος της Εταιρείας Ιστορικών Ερευνών Θεσσαλίας, και στη συνέχεια ο Δρ Καραγιάννης Γεώργιος, ο οποίος αφού χαιρέτισε επίσης την εκδήλωση και τους αφιχθέντες καθηγητές κ. Κων/νο Βουδούρη, Πρόεδρο της Ελληνικής Φιλοσοφικής Εταιρείας, Ιωάννη Μαρκαντώνη, καθηγητή της παιδαγωγικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και Θεοδ. Παπακωνσταντίνου και Δημ. Νικολακάκο-Λιαντίνη, Επίκουρους καθηγητές της Παιδαγωγικής επίσης στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, ανέγνωσε την εισήγησή του με θέμα «Φιλοσοφία και παιδεία»: εννοιολογικές διασαφήσεις και συσχετίσεις».

Ο ομιλών διευκρίνισε τις έννοιες «παιδεία, αγωγή, εκπαίδευση, εξάσκηση και εκγύμναση, παραγωγή ειδικών, και στη συνέχεια εισήλθε στη διαπραγμάτευση του θέματος:

* Η παρούσα στήλη έχει ως σκοπό να είναι ο καθρέπτης της ελληνικής φιλοσοφικής ζωής. Κάθε φιλοσοφική δραστηριότητα που λαμβάνει χώρα στον ευρύτερο ελληνικό ορίζοντα βρίσκει τη θέση της στη στήλη του Περιοδικού.

Η στήλη επιδιώκει να παρουσιάζει τα πράγματα με αντικειμενικότητα, να αποτιμά έγκυρα τις διάφορες εκδηλώσεις και αποσκοπεί να ενημερώνει πλήρως τους αναγνώστες του Περιοδικού.

Παρακαλούνται τα μέλη της Εταιρείας, οι αναγνώστες του Περιοδικού ως και όσοι ενδιαφέρονται για τα πράγματα της φιλοσοφίας, να γνωστοποιούν στους συντάκτες της στήλης κάθε δραστηριότητα που έχει φιλοσοφική σημασία.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΒΙΡΒΙΔΑΚΗΣ
ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ ΒΩΡΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΥΝΤΑΚΟΣ
ΖΩΗ ΔΕΛΑΚΗ
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΚΑΡΓΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ
ΑΝΝΑ ΚΕΛΕΣΙΔΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΦΕΝΔΟΝΗ-ΜΕΝΤΖΟΥ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΑΡΚΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
ΝΙΚΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ
ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΝΕΡΗΣ
ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΠΕΛΕΓΡΙΝΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ
ΝΙΚΟΣ ΨΗΜΜΕΝΟΣ

σχέση φιλοσοφίας και παιδείας· αφού ανέφερε τα διάφορα εκπαιδευτικά ιδανικά που ανεφάνισαν κατά καιρούς στο ιστορικό παρελθόν της ανθρωπότητας, ετόνισε την πληρότητα που είχε το πρότυπο του ανθρώπου το οποίο οικοδόμησε η ελληνική φιλοσοφία και ο ελληνικός πολιτισμός από την αρχαιότητα και κατόπιν, και το οποίο πρότυπο συνίσταται στην αρμονική ανάπτυξη όλων των στοιχείων που κρύβει μέσα του ο άνθρωπος.

Επειδή δε η φιλοσοφία είναι συνεχής αναζήτηση, κινούμενη από έρωτα για την αλήθεια κ.λ.π., παρομοίως και η παιδεία που εμπνέεται από τη φιλοσοφία, ενσαρκώνεται εκεί όπου προ παντός άλλου εμφυτεύεται και ενδυναμώνεται ο έρωτας για την αλήθεια, για την αρετή, για την ελευθερία κ.λ.π. Με την έννοια αυτή, παιδεία διαθέτει όχι αυτός που νομίζει ότι τελείωσε κάποια Σχολή, αλλ' αυτός που συσχετίζει την προσπάθειά να υψωθεί πάνω από το επίπεδο στο οποίο βρίσκεται την κάθε στιγμή.

Ο καθηγητής κ. Κων/νος Βουδούρης αναφέρθηκε στις νεοελληνικές δημιουργικές δυνάμεις, ετόνισε κυρίως την έννοια του νεοελληνικού ανθρωπισμού, την εμφάνιση ιδίως νέων στοιχείων δυναμικότητας στη ζωή του νέου Ελληνισμού, αλλά και μαζί, κατά το 1940 και εξής, στοιχείων του πνεύματος παιδικότητας, το οποίο καθ' ό πνεύμα παιδικότητας εγκρύπτει μέσα του και πολλές δυνάμεις δημιουργικότητας, αλλά ταυτόχρονα εύκολα εξαπατάται και παρασύρεται, και δια τούτο είναι επικίνδυνο για τη μοίρα και πορεία του νέου ελληνισμού.

Η συνειδητοποίηση αυτού του γεγονότος είναι αναγκαία προκειμένου να αποφευχθούν και στο μέλλον εθνικές τραγωδίες.

Ετόνισε επίσης την ανάγκη να στερεωθεί η εθνική ομοψυχία· ένας μέγας παράγων στη συνειδητοποίηση του τί εστί ελληνικόν είναι η βαθιά και πλούσια μελέτη του πολιτιστικού μας παρελθόντος, και τούτο στα πλαίσια μιας εθνικής πολιτικής για την παιδεία και για τη δημιουργία ενός νεοελληνικού πολιτισμού που, εκτός των άλλων, θα βοηθήσει στην απόκτηση της ικανότητάς μας για την απόκρουση της εξ Ανατολών επιβολής.

Ο Επίκουρος καθηγητής της Παιδαγωγικής κ. Δημ. Νικολακάκος-Λιαντίνης μίλησε για τα αρχαιοελληνικά πρότυπα παιδείας και τις μορφές της αθηναϊκής δημοκρατίας· αναφέρθηκε στο Ιωνικό και Δωρικό πρότυπο παιδείας και ετόνισε τη σημασία που πρέπει να αποδώσουμε στο γεγονός ότι η υψηλή τέχνη των αρχαίων Αθηνών ήταν η δωρική αρχιτεκτονική και ότι η γλώσσα της τραγωδίας ήταν και η δωρική. Τι σημαίνει αυτή η παρουσία του δωρικού στοιχείου μέσα στην καρδιά του Ιωνικού κόσμου; Σημαίνει την σύνθεση του πνεύματος της ιωνικής πλαστικότητας και χάριτος με τα δυναμικά και βουλητικά στοιχεία της δωρικότητας.

Ο Επίκουρος καθηγητής της παιδαγωγικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών Θεόδωρος Παπακωνσταντίνου μίλησε με θέμα τα νεοελληνικά πρότυπα παιδείας και αναφέρθηκε κυρίως στο ευρωπαϊκόκεντρικό πρότυπο του Αδ. Κοραή αφ' ενός και το θεανθρώπινο πρότυπο του Κοσμά του Αιτωλού· το μεν είχε τις επιδράσεις του προς την κατεύθυνση της Ευρώπης, αλλά και έγινε φανερό στο ευρωπαϊκό σχήμα μελέτης του ελληνικού παρελθόντος, και το άλλο της έντονης και ζηφόρας γονιμοποίησης στο τομέα της αναγεννήσεως της ελληνικής παιδείας κατά τους σκληρούς χρόνους της δουλείας.

Ο καθηγητής κ. Ι. Μαρκαντώνης που μίλησε τελευταίος με θέμα «μετανεωτερικά πρότυπα παιδείας» εισήγαγε το ακροατήριο του στις νέες εντελώς τάσεις της παιδαγωγικής επιστήμης.

Επεξηγώντας τι είναι μετανεωτερισμός έδωσε το παράδειγμα του ασώτου υιού και του φρονίμου υιού και επεξήγησε ότι ο μετανεωτερισμός στην παιδαγωγική Επιστήμη σημαίνει την εντελώς επί νέας βάσεως θεώρηση των δύο αυτών τύπων ζωής και πρό-

κειται για μια θεώρηση πλέον πέραν του καλού και του κακού, σύμφωνα με την οποία και στην συμπεριφορά του ασώτου υπάρχει το καλό μαζί με το κακό, όπως επίσης και στη συμπεριφορά του φρονίμου υιού υπάρχει το κακό. Το καλό στη μεν πρώτη περίπτωση εμφανίζεται ως συνειδητοποίηση της αμαρτωλότητας και μετάνοια και το κακό στην περίπτωση του φρονίμου υιού η αλαζονεία και αυτοϊκανοποίηση, ως και απαίτηση αποκλειστικότητας.

Γενικώς στις μετανεωτερικές τάσεις της παιδαγωγικής επιχειρείται η σύνθεση παιλαιών και νέων μορφών ζωής, όπως και η υπέρβαση της σε εντελώς νέο τύπο· ακόμη η ανάλογη σύνθεση καταστάσεων καλού και κακού, όχι όπως την έχουμε υπ' όψη μας υπό την συνήθη έννοια του όρου, αλλά με συνεχή αναζήτηση της υπερβάσεως των νεωτεριστικών προτάσεων αγωγής και με συνεχή αναφορά και προς το παρελθόν και προς το μέλλον.

Παιδευτικές και πολιτιστικές αξίες του παρελθόντος πρέπει να συνδεθούν με τα νεωτερικά πρότυπα, ώστε να οδηγήσουν σε νέες πνευματικές αξίες, πέραν όλων αυτών που ίσχυαν μέχρι σήμερα.

Στο τέλος των Εισηγήσεων-Ανακοινώσεων διεξήχθησαν ζωνρότατες και εξαιρετικά γόνιμες συζητήσεις. Η εκδήλωση αυτή πρέπει να θεωρηθεί ότι εστέφθη από μεγάλη επιτυχία, παρά το γεγονός ότι το ακροατήριο δεν ήταν πυκνό, λόγω των δυσμενεστάτων καιρικών συνθηκών που υπήρχαν στην πόλη από τις βαρειές χιονοπτώσεις. Αλλά το επίπεδο των Εισηγήσεων, οι ζωνρότατες συζητήσεις, και το θερμό ενδιαφέρον αυτών που προσήλθαν, απεζημίωσαν τους οργανωτές και επισκέπτες για τους κόπους τους.

ΔΡ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΕΛΜΕ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΠΡΟΣΕΧΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ

Η Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής οργανώνει από 16 έως 18 Οκτωβρίου 1987 στη Χαλκιδική το Δεύτερο Πανελλήνιο Συμπόσιό της με θέμα:

«Η ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΚΗ ΣΚΕΨΗ».

Όσοι ενδιαφέρονται να λάβουν μέρος στο Συμπόσιο παρακαλούνται να απευθυνθούν στη Γραμματεία της Εταιρείας (οδός Αλ. Σβώλου 10, 546 22 Θεσσαλονίκη) μέχρι την 31 Μαΐου 1987.

Οι συμμετέχοντες με πρωτότυπη επιστημονική ανακοίνωση, διάρκειας 20', παρακαλούνται να αποστείλουν μέχρι την ημερομηνία αυτή (31.5.1987) περίληψη της ανακοινώσεώς τους, εκτάσεως το πολύ μιας δακτυλογραφημένης σελίδας.

Τα πλήρη κείμενα των ανακοινώσεων με περιλήψεις τους στην Αγγλική θα γίνουν δεκτά μέχρι την 20 Σεπτεμβρίου 1987.